

Otázky a odpovědi na nejčastější dotazy ze školení systému Sbírký právních předpisů ÚSC a některých správních úřadů (ver. 1.1)

Předmluva

V souvislosti se školením ke Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů (dále jen „Sbírka“) připravilo Ministerstvo vnitra přehled odpovědí na nejčastěji položené otázky.

1. Bude i nadále možné posílat Ministerstvu vnitra návrhy obecně závazných vyhlášek před jejich schvalováním v orgánech obce?

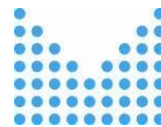
Ano, v oblasti metodické pomoci nedochází k žádné změně. Obec bude mít i nadále možnost zaslat Ministerstvu vnitra k předběžnému posouzení příslušné návrhy obecně závazných vyhlášek.

Pro úplnost uvádíme, že k předběžnému posuzování zákonnosti návrhů obecně závazných vyhlášek nebude sloužit Sbírka; příslušný návrh vyhlášky k předběžnému posouzení obec (jako doposud) zašle přímo do datové schránky Ministerstva vnitra (nikoli do datové schránky Sbírký).

2. Jak to bude s obecně závaznou vyhláškou, kterou zastupitelstvo obce schválí na konci roku 2021 s účinností od 1. 2. 2022? Bude se už taková obecně závazná vyhláška vyhlášovat ve Sbírce?

Obec bude při vyhlásování právních předpisů (bez ohledu na datum jejich účinnosti) postupovat podle dosavadní právní úpravy, tj. v souladu s § 12 odst. 1 zákona o obcích¹ vyhlásí obecně závaznou vyhlášku na své úřední desce; k vyvěšení obecně závazné vyhlášky na úřední desce však musí dojít do konce roku 2021. Obecně závazná vyhláška tak musí být vyvěšena na úřední desce nejpozději dne 31. 12. 2021. Pokud by obec přistoupila k vyhlásování obecně závazné vyhlášky až v roce 2022 (tj. od 1. 1. 2022), musí obecně závaznou vyhlášku již vyhlásit ve Sbírce.

¹ Obecně závazné vyhlášky a nařízení obce (dále jen „právní předpis obce“) musí být vyhlášeny, což je podmínkou platnosti právního předpisu obce. Vyhlášení se provede tak, že se právní předpis obce vyvěsí na úřední desce obecního úřadu po dobu 15 dnů. Dnem vyhlášení právního předpisu obce je první den jeho vyvěšení na úřední desce. Kromě toho může obec uveřejnit právní předpis obce způsobem v místě obvyklým.

Příklad 1: Zastupitelstvo obce na svém zasedání dne 27. 12. 2021 schválí obecně závaznou vyhlášku. Následně obec tuto obecně závaznou vyhlášku dne 29. 12. 2021 vyvěsí na své úřední desce; v tento den se tak právní předpis stává platnou součástí právního řádu České republiky (za podmínky, že obecně závazná vyhláška bude na úřední desce vyvěšena zákonem požadovaných 15 dnů).

Příklad 2: Zastupitelstvo obce na svém zasedání dne 27. 12. 2021 schválí obecně závaznou vyhlášku, ale do konce roku 2021 už tuto obecně závaznou vyhlášku nevyvěsí na své úřední desce. Obec se rozhodne obecně závaznou vyhlášku vyhlásit až 2. 1. 2022; v takovém případě už musí být obecně závazná vyhláška řádně vyhlášena ve Sbírce.

3. Obecně závazná vyhláška má několik příloh (např. grafické podklady v podobě mapy). Je nutné tyto přílohy vkládat společně s vlastním textem obecně závazné vyhlášky, nebo musí být vkládány jednotlivě (např. se bude jednat o 5 samostatných souborů)?

Zda obec bude mít přílohy v jednom souboru s textem právního předpisu nebo je rozdělí do samostatných souborů, je čistě na jejím uvážení. Sbírka bude umožňovat oba dva způsoby.

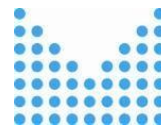
4. Pokud bude obec zveřejňovat právní předpis jeho zasláním prostřednictvím spisové služby, bude možné jedním podáním zaslat více právních předpisů?

Ne, každý právní předpis musí být zaslán ke zveřejnění samostatně. Pokud by obec zaslala jedním podáním ke zveřejnění více právních předpisů, obdrží obec do své datové schránky od Sbírky automatické chybové hlášení (nedojde tedy ke zveřejnění žádného právního předpisu).

5. Musí obec do Sbírky vložit i stávající „zrušovací“ právní předpisy, tj. předpisy, které pouze ruší jiné právní předpisy?

Nemusí. Na základě těchto „zrušovacích“ právních předpisů již došlo ke zrušení předmětných předpisů. Pozbytí platnosti „zrušovacích“ právních předpisů nemá žádných právních účinků.

Příklad: Obec v roce 2021 vydala obecně závaznou vyhlášku č. 1/2021, kterou zrušila obecně závaznou vyhlášku č. 5/2017. Obecně závaznou vyhlášku č. 1/2021 obec následně nevloží do Sbírky a po uplynutí tříletého přechodného období tato obecně závazná vyhláška pozbyde platnosti. Tato skutečnost však nemá žádný vliv

na obecně závaznou vyhlášku č. 5/2017; obecně závazná vyhláška č. 5/2017 tzv. „neobživne“ a i nadále se bude jednat o zrušený právní předpis.

6. Musí obec do Sbírky vložit obecně závaznou vyhlášku, kterou byl v obci vydán územní plán?

Tyto předpisy se do Sbírky nevkládají, neboť jsou v souladu se stavebním zákonem považovány za opatření obecné povahy. Dle § 9 odst. 5 zákona o Sbírce právních předpisů a územních samosprávných celků a některých správních úřadů obecně závazné vyhlášky, jimiž byla vymezena závazná část územně plánovací dokumentace sídelního útvaru nebo zóny, územního plánu obce nebo regulačního plánu, se ve Sbírce nezveřejňují.

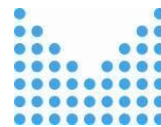
7. Musí obec do Sbírky vložit i řád veřejného pohřebiště?

Ne, řád veřejného pohřebiště je vydáván na základě § 16 a násl. zákona o pohřebnictví a o změně některých zákonů, přičemž se jedná o předpis svého druhu; nejedná se tedy o předpis vydávaný formou obecně závazné vyhlášky (či nařízení). Pokud by obec v současné době měla řád veřejného pohřebiště vydaný formou obecně závazné vyhlášky, měla by takovouto obecně závaznou vyhlášku bez náhrady zrušit a řád veřejného pohřebiště vydat jako jiné opatření orgánu obce v samostatné působnosti.

8. Obec bude v roce 2022 novelizovat obecně závaznou vyhlášku z roku 2019 (která doposud nebyla ve Sbírce zveřejněna). Při vyhlásování novelizační obecně závazné vyhlášky Sbírka při návaznosti na jiný právní předpis nabízí pouze ty obecně závazné vyhlášky, které jsou již ve Sbírce zveřejněny. Bude možné návaznost na obecně závaznou vyhlášku z roku 2019 vyplnit ručně?

Sbírka nabízí návaznost pouze na ty právní předpisy, které jsou již ve Sbírce zveřejněny, přičemž ruční vyplnění nebude možné. V daném případě tak při vyplňování příslušného formuláře nebude stanovena návaznost na jiný právní předpis.

Pokud bude uvedena u příslušné obecně závazné vyhlášky návaznost na jinou obecně závaznou vyhlášku, umožní Sbírka přímý „proklik“ na tuto jinou obecně závaznou vyhlášku. Nemožnost „prokliku“ na příslušnou vyhlášku by postrádalo do určité míry smysl anebo by se jednalo o nežádoucí postup.

Bude-li obec rušit obecně závaznou vyhlášku vydanou před 1. 1. 2022, vyplnění návaznosti nebude de facto vůbec nutné (jednalo by se o „proklik“ na již neplatný právní předpis) a příslušný „proklik“ by byl zcela zbytečný. Pokud bude obec novelizovat obecně závaznou vyhlášku vydanou před 1. 1. 2022, jeví se minimálně jako žádoucí, aby novelizovaná obecně závazná vyhláška byla ve Sbírce již zveřejněna. Obec sice bude moci ve Sbírce zveřejnit novelizační předpis, aniž by byla „původní“ obecně závazná vyhláška ve Sbírce zveřejněna, nicméně se jedná o velmi nežádoucí postup – část právního předpisu bude ve Sbírce, část mimo Sbírku. Takovýto způsob může vést k určitým aplikačním potížím, případně může být i pro občany obce do jisté míry matoucí. Rovněž, pokud by obec původní obecně závaznou vyhlášku nezveřejnila ve Sbírce do konce přechodného období, pozbyde tato obecně závazná vyhláška platnosti.

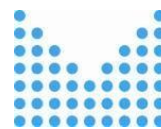
9. V současné době mají obce povinnost zaslat obecně závaznou vyhlášku, kterou se stanoví ceny stavebních pozemků v cenové mapě, a obecně závaznou vyhlášku o regulaci hazardních her též Ministerstvu financí. V případě obecně závazné vyhlášky, kterou se stanoví koeficienty pro výpočet daně z nemovitých věcí (případně kterou se zavádí osvobození od této daně), je povinnost zaslat ji správci daně. Budou muset obce i nadále příslušné obecně závazné vyhlášky zasílat těmto orgánům veřejné moci?

V případě obecně závazné vyhlášky, kterou se stanoví koeficienty pro výpočet daně z nemovitých věcí (případně kterou se zavádí osvobození od této daně), bude obec i nadále povinna zaslat ji v jednom vyhotovení příslušnému správci daně, a to do pěti dnů ode dne nabytí její platnosti (vyhlášení ve Sbírce). V případě obecně závazné vyhlášky, kterou se stanoví ceny stavebních pozemků v cenové mapě, pak rovněž zůstává povinnost zaslat ji Ministerstvu financí, a to současně s jejím vyhlášením ve Sbírce. Tato skutečnost vychází z potřeby po určitou přechodnou dobu (tj. do konce roku 2023) zachovat duplicitní zasílání obecně závazných vyhlášek.

V případě obecně závazné vyhlášky o regulaci hazardu bude postačovat její vyhlášení ve Sbírce; povinnost zasílat ji Ministerstvu financí tak bude zrušena již od 1. 1. 2022.

10. Dnem vydání právního předpisu obce je den schválení v příslušném orgánu obce?

Ano, obecně závazná vyhláška je schválena (tj. vydána) v okamžiku jejího schválení zastupitelstvem obce na jeho zasedání. V případě nařízení pak okamžikem schválení na jednání rady obce.

11. Bude muset být právní předpis při vkládání do Sbírky elektronicky podepsán?

Ne, do Sbírky se vkládá text právního předpisu, v podpisové doložce lze tedy uvést jméno a příjmení starosty (místostarosty) s dodatkem „v. r.“ – např. „Jan Novák, v. r.“. Tímto však není nijak dotčena povinnost mít uložený originál právního předpisu (vč. podpisů) na obci (typicky v rámci spisové služby).

12. Stanovuje zákon lhůtu, do kdy má obec právní předpis po jeho vydání vyhlásit ve Sbírce?

Zákon žádnou konkrétní lhůtu nestanovuje. Pokud však dojde ke schválení příslušného právního předpisu, měla by obec činit kroky k jeho řádnému vyhlášení. Obec by tak měla vyhlásit právní předpis ve Sbírce bez zbytečného odkladu po jeho schválení.

Dokud však obec právní předpis ve Sbírce nevyhlásí, nejedná se o platný (a účinný) právní předpis a obec podle něj nemůže postupovat.

13. V jaké lhůtě má obec povinnost zveřejnit na úřední desce oznámení o vyhlášení právního předpisu ve Sbírce?

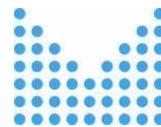
Zákon žádnou konkrétní lhůtu nestanovuje, obec by tak oznámení měla na své úřední desce zveřejnit bez zbytečného odkladu.

14. Musí obec v případě opravy nesprávností zveřejnit oznámení o opravě na své úřední desce?

Ne, tato povinnost je v souladu s § 3 zákona o Sbírce právních předpisů a územních samosprávných celků a některých správních úřadů stanovena „pouze“ v případě vyhlášení právního předpisu. V případě oprav nesprávností není nutné žádné oznámení na úřední desce zveřejňovat.

15. Pokud dojde k výmazu, bude příslušné pořadové číslo „přeskočeno“?

Ano, pokud dojde k výmazu příslušného dokumentu, zůstane příslušné pořadové číslo neobsazeno.

Příklad: Obec ve Sbírce zveřejní dokument, který není právním předpisem (např. namísto obecně závazné vyhlášky zveřejní pozvánku na zasedání zastupitelstva obce); tento dokument je ve Sbírce zveřejněn pod číslem 2/2022. Obec následně požádá o výmaz a správce Sbírky tento výmaz provede. Ve Sbírce bude poté pod číslem 2/2022 uvedena informace, že u tohoto pořadového čísla byl proveden výmaz. Obcí následně již správně zveřejněná obecně závazná vyhláška bude mít pořadové číslo 3/2022.

16. Pokud dojde k novelizaci právního předpisu, bude umět Sbírka vytvářet i tzv. úplná znění?

S takovouto funkcionalitou není v současné době počítáno, neboť obce budou mít povinnost do Sbírky vložit i stávající právní předpisy, u kterých není vyžadován otevřený a strojově čitelný formát. Výhledově se však počítá s „překlopením“ Sbírky do nově připravované elektronické Sbírky zákonů, v rámci které se již s příslušnou funkcionalitou počítá.

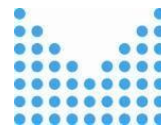
17. Sbírka bude čísla právním předpisům přidělovat „automaticky“. Může obec číslo právního předpisu i přes tuto skutečnost uvést přímo v názvu obecně závazné vyhlášky?

Je čistě na uvážení obce, jak příslušný právní předpis pojmenuje, nicméně Ministerstvo vnitra zásadně nedoporučuje v názvu uvádět číslo právního předpisu, neboť se následně nemusí shodovat s číslem ve Sbírce – např. obec v závěru roku 2021 přijme novou obecně závaznou vyhlášku a uvede v jejím názvu č. 5/2021. Obec však vyhlášku zveřejní ve Sbírce až v lednu následujícího roku, které tak bude přiděleno č. 1/2022.

V této souvislosti je nutné upozornit, že název právního předpisu nezahrnuje označení „obecně závazná vyhláška“ nebo „nařízení“ (jde o označení druhu právního předpisu) ani příslušné číslo.

Příklad 1: Obecně závazná vyhláška č. 5/2019, o nočním klidu – název právního předpisu je pouze „o nočním klidu“.

Příklad 2: Nařízení č. 5/2020, kterým se vydává tržní řád – název právního předpisu je pouze „kterým se vydává tržní řád“.

18. Musí být obecně závazná vyhláška, která nabyla platnosti před 1. 1. 2022 a má být v přechodném období (tj. do 1. 1. 2025) zrušena, zveřejněna ve Sbírce?

Nemusí, byť lze obcím v obecné rovině doporučit, aby své stávající právní předpisy zveřejnily ve Sbírce co nejdříve. Důvodem je odstranění určité „dvojkolejnosti“, kdy část platných právních předpisů bude ve Sbírce a část nikoli.

V této souvislosti lze obcím doporučit, aby si před zveřejněním svých dosavadních právních předpisů zhodnotily, zda jsou tyto předpisy pro obec aktuální a potřebné. Obce mají možnost konzultovat s územními odděleními dozoru Ministerstva vnitra aktuálnost stávajících obecně závazných vyhlášek a zvážit, které obecně závazné vyhlášky ve Sbírce zveřejní, zruší, novelizují či vydají v aktualizované podobě znovu.

19. Ministerstvo vnitra má v současné době k dispozici obecně závazné vyhlášky obcí; budou tyto právní předpisy Ministerstvem vnitra do Sbírky vloženy?

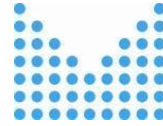
Nebudou, zveřejnění dosavadních obecně závazných vyhlášek (a nařízení) si bude muset zajistit sama obec.

Obce mají dle dosavadní právní úpravy povinnost zasílat své právní předpisy příslušným dozorovým orgánům (obecně závazné vyhlášky Ministerstvu vnitra a nařízení příslušnému krajskému úřadu), nicméně pokud tak obec neučinila, nemělo to vliv na platnost či účinnost příslušného právního předpisu. Ministerstvo vnitra tak v zásadě disponuje pouze těmi obecně závaznými vyhláškami, které byly ze strany jednotlivých obcí zaslány. Z kontrolní činnosti Ministerstva vnitra pak vyplývá, že cca 20-30 % obecně závazných vyhlášek není Ministerstvu vnitra vůbec zasíláno. Pro účely Sbírky tak nelze tuto evidenci Ministerstva vnitra využít.

20. Jakým způsobem mají obce zabezpečit nahlížení do Sbírky v úředních hodinách?

Dle § 7 zákona o Sbírce právních předpisů a územních samosprávných celků a některých správních úřadů má obec povinnost umožnit v úředních hodinách bezplatně nahlížet do Sbírky v elektronické podobě. Obec svojí povinnost splní tím, že umožní nahlédnout do Sbírky způsobem umožňující dálkový přístup (typicky prostřednictvím webových stránek Sbírky).

21. Řeší Sbírka nějakým způsobem shodné názvy obcí v souvislosti s vyplňováním příslušných formulářů pro vyhlásování právních předpisů?

Obec se ve formuláři identifikuje prostřednictvím svého názvu současně s ID datové schránky, což je jedinečný identifikační údaj pro každý subjekt. Při vyplňování si vkladatel (obec) může zvolit, zda vyplní název obce a našeptávač mu průběžně předselektuje název obce automaticky spárovaný s konkrétním ID datové schránky, či naopak nejprve začne vyplňovat ID datové schránky a našeptávač nabídne daný ID datové schránky automaticky spárovaný s názvem obce. Vkladatel (obec) pak následně vybere správnou variantu.

22. Koho a jak lze požádat o navýšení kapacity datové schránky obce?

Věcným správcem je Ministerstvo vnitra; veškeré informace lze nalézt na webových stránkách: <https://www.datoveschranky.info>.

Zpracoval: Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra

Aktualizováno k 18. 11. 2021